

**LIETUVOS METROLOGIJOS INSPEKCIJOS
2018 METŲ I PUSM. VEIKLOS ATASKAITA**

TURINYS

I.	BENDROJI INFORMACIJA APIE LIETUVOS METROLOGIJOS INSPEKCIJĄ	3
II.	2018 METŲ I PUSM. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI.....	4
III.	KITA SVARBI INFORMACIJA	10

I SKYRIUS

BENDROJI INFORMACIJA APIE LIETUVOS METROLOGIJOS INSPEKCIJĄ

Lietuvos metrologijos inspekcija (toliau – LMI, Inspekcija) – viešojo administravimo biudžetinė įstaiga, įsteigta 1996 m. gruodžio 7 d. Lietuvos standartizacijos departamento 1996 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 273 „Dėl Lietuvos metrologijos inspekcijos įsteigimo“.

Inspekcijos adresas – A. Goštauto g. 9
Tel.: 870 668 011
El. paštas: metrinsp@metrinsp.lt

Inspekcijos misija – atlikti teisinę metrologinę priežiūrą – ginti vartotojus ir valstybės interesus nuo neteisingų matavimų padarinių, apsaugoti šalies rinką nuo neatitinkančių reikalavimų matavimo priemonių ir fasuotų prekių.

Vykdydama savo misiją, Inspekcija prižiūri, kaip gamintojai, pardavėjai ir naudotojai, naudodami matavimo priemones tiesioginio pardavimo sandoriuose atsiskaitymams bei kitose teisinio metrologinio reglamentavimo srityse (sveikatos apsaugoje, veterinarijoje, aplinkosaugoje, darbų saugoje), atlikdami banko, mokesčių, pašto operacijas, matavimus, kai nuo jų rezultatų priklauso baudos ar žalos atlyginimo dydis, laikosi Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo ir kitų teisinę metrologiją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. LMI pagal savo kompetenciją tiria ir nagrinėja Metrologijos įstatymo pažeidimus, praneša Europos Komisijai ir kitoms valstybių narių įgaliotoms institucijoms apie pažeidimus, nustatytus vykdant rinkos priežiūrą teisinės metrologijos srityje. LMI taip pat vykdo fasuotų prekių (maisto ir ne maisto) kiekio, nurodyto ant fasuočių ar etiketėse, ir matavimo indų (talpų) kontrolę.

Vadovaudamasi LMI ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – VMI) bendru 2004 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 11V-43/VA-113 patvirtintomis Etilo alkoholio skaitiklių, etilo alkoholio skaitiklių su temperatūros pokyčio perskaičiavimu, jų naudojimo ir priežiūros taisyklėmis, LMI ir VMI visose etilo alkoholio ir alkoholinių produktų gamybos įmonėse vykdo šių skaitiklių priežiūrą, savo plombomis plombuoja skaitiklius ir flanšinius sujungimus, derina su gamintojais plombavimo schemas ir jų pakeitimus.

Fasuotų produktų kiekio priežiūrai LMI įsteigtas Matavimų ir tyrimų skyrius, kuris 2007 m. akredituotas pagal LST EN ISO/IEC 17025:2005 standarto reikalavimus. Šis skyrius atlieka fasuotų produktų kiekio fasuotėse bandymus, kurių rezultatais remdamiesi, LMI inspektoriai priima sprendimus dėl tinkamumo šias prekes parduoti ar tiekti rinkai.

Patikrinimų medžiaga (patikrinimų aktai, protokolai, nutarimai, paklaidų ir nuokrypių apskaičiavimo lentelės ir kt.) kaupiama ir sisteminama 2008 m. LMI įdiegtoje informacinėje sistemoje „Teisinė metrologinė priežiūra“. LMI inspektoriai, naudodamiesi šios informacinės sistemos duomenų baze, unifikuotais aktų surašymo dokumentais ir lentelėmis, turi galimybę patikrinimo vietose užpildyti visus patikrinimo dokumentus ir kuo mažiau trikdyti ūkio subjektų veiklą dėl atliekamo patikrinimo.

Inspekcija, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimo Nr. 398 „Dėl sutikimo reorganizuoti biudžetinę įstaigą Valstybinę metrologijos tarnybą“ 2.4.2 punktų nuostatas, organizuoja matavimo priemonių patikros žymenų ir patikros sertifikatų blankų gamybą ir kontroliuoja jų naudojimą; atlieka Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro tvarkytojo funkcijas; įrašo matavimo priemonių tipus į Lietuvos matavimo priemonių valstybės registrą, išduoda matavimo priemonių tipo patvirtinimo sertifikatus; vykdo paskirtųjų įstaigų priežiūrą; išduoda leidimus ūkio subjektams, norintiems ženklinti fasuotas prekes ir matavimo indus, atitinkančius techninių reglamentų ir kitų teisės aktų nustatytus reikalavimus, atitinkamai „e“ ir „3“ ženklais; nustatyta tvarka teikia ūkio subjektams informaciją apie metrologijos normatyvinius dokumentus.

Inspekcija, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 365 „Dėl įgaliojimų įgyvendinant Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymą suteikimo“ nuostatas, atlieka funkcijas, nustatytas Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo 27 straipsnio 1, 3–4 ir 11 dalyse, 28 straipsnio 1–2 ir 4–5 dalyse, 29 ir 30 straipsniuose, suderinusi su Lietuvos Respublikos ūkio ministerija,

tvirtina matavimo priemonių patikros metodikas ir koordinuoja su matavimo priemonių patikros metodikų rengimu susijusią veiklą, atlieka kitas funkcijas.

Finansinis planas

2018 m. Inspekcijos veikloms įgyvendinti patvirtintas 941,0 tūkst. Eur (valstybės biudžeto lėšos) finansinis planas. Patikslintas LRV 2018 m. birželio 20 d. nutarimu Nr.610 - 933,4 tūkst. Eur.

2018 m. I pusm. Inspekcijos veikloms įgyvendinti buvo patvirtintas 467,6 tūkst. Eur finansinis planas, visą jį sudarė valstybės biudžeto lėšos.

2018 m. I pusm. sąmata įvykdyta 419,50 tūkst. Eur arba 89,7 proc. 2018 m. I pusm. iš skirtų biudžetinių asignavimų liko nepanaudoti 48,1 tūkst. Eur, visa tai asignavimai išlaidoms. Iš jų 22,1 tūkst. Eur darbo užmokesčio lėšų, dėl darbuotojų ligos bei kaitos, 6,6 tūkst. Eur socialinio draudimo įmokų, 19,4 tūkst. Eur kitų išlaidų – prekėms ir paslaugoms pagal įvairius išlaidų straipsnius, nes nebuvo gautos sąskaitos už komunalines ir patalpų išlaikymo išlaidas, kurą iki II ketv. mokėjimo paraiškų pateikimo laiko pabaigos (birželio 26 d.). Iki 2018 m. pabaigos, planuojame visas lėšas panaudoti.

Žmogiškieji ištekliai

Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2018 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 4-90 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. sausio 7 d. įsakymo Nr. 4-14 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai pavaldžiose ir ūkio ministro valdymo sritims priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis ir gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo Lietuvos metrologijos inspekcijoje patvirtintas didžiausias leistinas valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičius – 44 pareigybės.

II. 2018 METŲ I KETV. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Inspekcijos strateginis tikslas – užtikrinti, kad teisinio metrologinio reglamentavimo objektams priskirtos matavimo priemonės ir jų būklė bei gaminamos ir rinkai tiekiamos fasuotos prekės atitiktų teisinės metrologijos reikalavimus.

1 lentelė

Strateginio tikslo rodiklis	2018 metų	
	planas	I pusm. faktas
Laiku pašalintų matavimo priemonių ir matavimo indų naudojimo ar tiekimo rinkai bei fasuotų prekių gamybos, importo ar pardavimo pažeidimų, nustatytų ūkio subjektų patikrinimų metu skaičius, lyginant su nustatytais pažeidimais, proc.	98,5	100,0

Siekdama strateginių tikslų įgyvendinimo, Inspekcija 2018 m. I pusm. atliko 1846 (52,0 proc. plano) patikrinimus, kurių metu nustatė 289 pažeidimus (15,7 proc. nuo bendro patikrinimų skaičiaus):

– 1453 matavimo priemonių (toliau – MP) naudotojų patikrinimai, kurių metu nustatyti 174 pažeidimai (12,0 proc. nuo atliktų patikrinimų skaičiaus);

– atlikta 13 patikrinimų MP patikrai atlikti paskirtosiose įstaigose, kurių metu nustatyti veiklos trūkumai ir pažeidimai;

– atlikta 380 fasuotų prekių kiekio patikrinimų, kurių metu nustatyta 115 pažeidimų (30,3 proc. nuo bendro patikrinimų skaičiaus).

Pažeidimų buvo nustatyta pas fasuotų prekių pardavėjus, kurie tiesiogiai neatsako už jiems tiekiamų fasuotų prekių kiekio neatitikimus, todėl patikrinimai buvo atliekami ir pas fasuotų prekių gamintojus bei importuotojus, kurie tiesiogiai atsako už jų rinkai tiekiamų prekių atitiktį metrologiniams reikalavimams. Šių patikrinimų metu, kurių atlikti 126, buvo nustatyti 22 pažeidimai (17,5 proc. nuo atliktų gamintojų ir

importuotojų skaičiaus). Vykdamas nustatytų pažeidimų pašalinimo stebėseną buvo atlikti 37 pakartotiniai patikrinimai, kurių metu pažeidimų nenustatyta.

Iš viso 86-iems atsakingiems asmenims už teisinės metrologijos reikalavimų pažeidimus paskirta 3435 EUR baudų. Didelį neskirtų sankcijų skaičių už nustatytus pažeidimus lėmė ir tai, kad už teisingą fasuoto produkto kiekį fasuotėje visų pirma yra atsakingi šių prekių gamintojai ar importuotojai, kuriems ir taikomos sankcijos, o prekiautojams duodami nurodymai išimti kiekio reikalavimų neatitinkančias prekes iš prekybos, jų nepardavinėti ar grąžinti gamintojams ir tik šių nurodymų nevykdantys prekiautojai yra baudžiami.

Vadovaujantis priežiūros naštos mažinimo ūkio subjektams principais, visų pirma buvo siekiama, kad ūkio subjektų veikla atitiktų teisės aktų reikalavimus, o ne juos bausti ar taikyti jiems sankcijas. Ekonominės sankcijos ūkio subjektams nebuvo taikomos, kai jie operatyviai, nustatytais terminais, kur tai buvo galima padaryti, pašalindavo pažeidimus. Nebuvo bausta nei viena verslo įmonė jos pirmaisiais veiklos metais, nes LMI yra pritarusi Deklaracijai dėl pirmųjų verslo metų. LMI inspektoriai, įgyvendindami Deklaracijos nuostatas, tikrinimų ir konsultavimo metu įteikia Deklaraciją pirmus metus veikiantiems ir pirmą kartą tikrinamiems ūkio subjektams, juos konsultuoja ir informuoja, kur jie gali kreiptis jiems rūpimais metrologinių reikalavimų klausimais. 2018 m. I pusr. veiklą pradedantiems ūkio subjektams įteiktos 64 Deklaracijos.

Svarbiausi veiklos rezultatai

2 lentelė

Svarbiausių veiklų įgyvendinimo rodikliai	2018 metų	
	planas	I pusr. faktas
1. Patikrintų matavimo priemonių naudotojų ir už gaminamas bei rinkai tiekiamas fasuotas prekes atsakingų asmenų, nepažeidžiančių teisinės metrologijos reikalavimų, dalis per metus, kaup. proc.	85,0	87,7 Patikrinus 1592 matavimo priemonių naudotojus ir už gaminamas bei rinkai tiekiamas fasuotas prekes atsakingus asmenis, nustatyti 196 pažeidimai (t. y. 12,3 proc.). Fasutų prekių kiekio srityje pažeidimų didėjimą lėmė fasutų statybinių medžiagų, šaldytos žuvies ir sėklų kiekio patikrinimų rezultatai. Iš viso patikrinus 126 įvairių maisto ir ne maisto prekių gamintojus (fasuotojus), 22 (17,5 proc.) gamintojai pažeidė fasutų prekių kiekio reikalavimus.
2. Daugiabučių gyvenamųjų namų butuose įrengtų karšto vandens skaitiklių, atitinkančių teisinės metrologijos reikalavimus, dalis iš visų patikrintų per metus, proc.	94,5	96,8 Surinkta informacija iš 59 karštą vandenį tiekiančių įmonių. 54 (91,5 proc.) vykdo skaitiklių keitimo planus arba naudoja daugiabučių namų butuose skaitiklius su galiojančia metrologine patikra. Kitos 5 įmonės dėl įvairių priežasčių (per II ketv. pasibaigus metrologinei patikrai, padidėjus skaitiklių skaičiui ir kt.) atsilieka nuo išpareigojimų. Per II ketv. apie 500 vnt. karšto vandens skaitiklių pakeitė į su galiojančia metrologine patikra UAB „Palangos šilumos tinklai“ ir UAB „Anykščių šiluma“, kitos laikosi skaitiklių keitimo grafikuose nustatytų išpareigojimų. Per II ketv. Respublikoje jau yra pakeista 96,77 proc. karšto vandens skaitiklių.

3. Daugiabučių gyvenamųjų namų butuose įrengtų šalto vandens skaitiklių, atitinkančių teisinės metrologijos reikalavimus, dalis iš visų patikrintų per metus, proc.	90,0	91,0 proc. daugiabučių gyvenamųjų namų butuose įrengtų geriamojo vandens skaitiklių atitinka teisinės metrologijos reikalavimus. UAB „Vilniaus vandenys“ naudoja net per 272 tūkst. tokių skaitiklių, iš kurių jau tikrai 24,0 proc. metrologiškai nepatikrintų. Situacija palyginti su 2017 m. gerėja. Patikrintų skaitiklių padaugėjo nuo 58,2 proc. iki 76,0 proc.
4. Rizikingiausių ūkio subjektų patikrinimų dalis, palyginti su visais patikrinimais, proc.	75,0	75,0 Vadovaujantis LMI taikomomis rizikos vertinimo procedūromis, didžiausias dėmesys buvo skiriamas rizikingiausiems ūkio subjektams.
5. Vidutinio ar mažo rizikingumo ūkio subjektų patikrinimų dalis, palyginti su visais patikrinimais, proc.	25,0	25,0 Mažiau buvo tikrinami vidutinės ir mažos rizikos ūkio subjektai.
6. Patikrinimų, atliktų naudojant kontrolinius klausimynus, dalis, palyginti su visais patikrinimais, proc.	80,0	89,3 2018 m. I pusm. 1648 patikrinimai buvo atlikti tose veiklos srityse, kurioms tikrinti jau parengti kontroliniai klausimynai.
7. Planinių patikrinimų, apie kuriuos iš anksto pranešama tikrinamam ūkio subjektui, dalis, palyginti su visais patikrinimais, proc.	90,0	90,9 Be pranešimų patikrinimai buvo atliekami tik kitų institucijų prašymais, pagal vartotojų skundus, atliekami pakartotiniai patikrinimai.
8. Viešai skelbiama ketvirtinė informacija apie planinius patikrinimus, kartais per metus	4	2 Skelbtas 2018 m. I ketv. ir II ketv. darbo planai
9. Neplaninių patikrinimų, padėjusių užkirsti kelią žalos visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimui, kai ši žala ar pavojus reikšmingi, dalis, palyginti su visais neplaniniais patikrinimais, proc.	65,0	72,0 Atlikus 168 patikrinimus pagal gautus skundus, VMVT ir policijos kvietimu, pakartotinių patikrinimų, nustatytas 121 atvejis, kuris padėjo užkirsti kelią pažeidimams.
10. Ūkio subjektų, teigiančių, kad Lietuvos metrologijos inspekcijos konsultacija buvo naudinga, padėjo suprasti teisės aktus ir jų laikytis, dalis, proc.	99,2	100,0
11. Ūkio subjektų, teigiančių, kad kontroliniai klausimynai padėjo suvokti teisės aktų reikalavimus ir geriau juos įgyvendinti, dalis, proc.	99,2	100 Ateityje numatoma tobulinanti kontrolinius klausimynus, siekiant juos supaprastinti, atsižvelgiant į verslininkų pastabas. Planuojama parengti interaktyvius kontrolinius klausimynus.
12. Ūkio subjektų, teigiančių, kad pirmaisiais veiklos metais gavo naudingų konsultacijų ir jiems nebuvo taikytos poveikio priemonės, išskyrus atvejus, kai jos buvo būtinos ir neišvengiamos, siekiant užkirsti kelią reikšmingos žalos ar pavojaus visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimui, dalis,	99,5	100,0 Buvo siekiama pirmaisiais veiklos metais ūkio subjektus konsultuoti, o ne juos bausti. Patikrinus 52 ūkio subjektus, 21 (40,4 proc. patikrintų) pažeidė teisinės metrologijos

proc.		reikalavimus. Baudos nebuvo skirtos.
13. Finansinių ir žmogiškųjų išteklių, skirtų rizikos vertinimui, planavimui ir analizei, dalis, proc.	15,6	15,6
14. Finansinių ir žmogiškųjų išteklių, skirtų konsultavimui, informavimui ir prevencijai, dalis, proc.	19,2	19,3
15. Finansinių ir žmogiškųjų išteklių, skirtų fiziniams patikrinimams, dalis, proc.	65,2	65,1
16. Planinių patikrinimų trukmė, minutėmis	84	84

Kita 2018 m. I pusm. vykdyta veikla

Patikrinimai MP naudojančiuose ūkio subjektuose ir šių patikrinimų rezultatai

Atlikti patikrinimai 177 motorinių kelių transporto priemonių remonto ir aptarnavimo įmonėse bei suskystintą dujų įrangą montuojančiose įmonėse, 17-oje (9,6 proc.) nustatyti pažeidimai. Daugiausia pažeidimų nustatyta Tauragės (30,4 proc.) ir Šiaulių (20,7 proc.) apskrityse. Iš patikrintų 917 MP (dinamometriniai raktai, stabdžių stendai, žibintų reguliavimo įtaisai, plastikiniai ąsočiai, padangų slėgmačiai ir kt.) 64 (7 proc.) MP neatitiko teisinės metrologijos reikalavimų. Daugiausia tokių MP naudojo Tauragės (24,7 proc.) ir Šiaulių (14,4 proc.) apskrityse esančios įmonės. Dėl išankstinio LMI įspėjimo apie planuojamą atlikti patikrinimą 79 (44,6 proc.) įmonės pašalino pažeidimus, atliko 289 (31,5 proc.) MP metrologinę patikrą.

Atlikti patikrinimai 276 viešos ir privačios sveikatos priežiūros įstaigose (ligoninės, poliklinikos, pirminės sveikatos priežiūros centrai, ambulatorijose, greitosios medicinos pagalbos stotys, klinikos, stomatologijos kabinetai), 14-oje (5,1 proc.) nustatyti pažeidimai. Daugiausia pažeidimų nustatyta Telšių (11,5 proc.) ir Kauno (7,9 proc.) apskrityse esančiose gydymo įstaigose. Iš viso buvo patikrintos 5103 MP, tame tarpe 3995 medicininės paskirties MP (neinvaziniai kraujospūdžio matavimo prietaisai, klausos charakteristikų matavimo prietaisai, kūno temperatūros matavimo prietaisai, akies tonometrai, pedaliniai ergometrai, svarstyklės), iš jų 44 (1,1 proc.) MP buvo naudojamos be metrologinės patikros. Daugiausia tokių MP buvo naudojama Telšių (2,7 proc.) ir Kauno (1,4 proc.) apskričių gydymo įstaigose. Patikrinus 1108 MP bendrosios paskirties (stikliniai termometrai, alkokosteriai, pipetės, higrometrai), pažeidimų nenustatyta. Dėl išankstinio LMI įspėjimo apie planuojamą atlikti patikrinimą 76 (27,5 proc.) gydymo įstaigos pašalino pažeidimus, atliko 521 (10,2 proc.) MP metrologinę patikrą.

Atlikti patikrinimai 63 juodųjų ir spalvotųjų metalų, kitų antrinių žaliavų supirkimo įmonėse, 7-ioje (11,1 proc.) nustatyti pažeidimai. Daugiausia pažeidimų nustatyta Klaipėdos (37,5 proc.) apskrityje. Iš patikrintos 255 MP (svarstyklės, radiacijos matuokliai ir kt.) 7 (2,8 proc.) MP neatitiko teisinės metrologijos reikalavimų. Klaipėdos apskrityje 7,9 proc. MP buvo naudojama su pasibaigusia metrologine patikra. Dėl išankstinio LMI įspėjimo apie planuojamą atlikti patikrinimą 11 (17,5 proc.) įmonių pašalino pažeidimus, atliko 30 (11,8 proc.) MP metrologinę patikrą.

Atliktas patikrinimas UAB „TELE2“, teikiančios mobiliojo telefoninio ryšio paslaugas ir atliekanti telefoninių pokalbių laiko apskaitą. Patikrinimo metu nustatyta, kad Bendrovė mobiliųjų telefoninių pokalbių laiko apskaitai naudoja mobiliųjų telefoninių pokalbių laiko apskaitos sistemą „TELE2“ MTPLAS, kurios metrologinės patikros galiojimas pasibaigęs.

Atlikti patikrinimai 50 medieną ruošiančiose ir apdirbančiose įmonėse. Patikrintos 643 MP. Pažeidimų nenustatyta. Dėl išankstinio LMI įspėjimo apie planuojamą atlikti patikrinimą 4-ios (8,9 proc.) įmonės pašalino pažeidimus, atliko 47 (8,3 proc.) MP metrologinę patikrą.

Atliekant patikrinimus urėdijose ir išanalizavus pateiktą informaciją, nustatyta, kad pradedamas naudoti medienos tūrio nustatymui ir atsiskaitymui su medienos supirkėjais, tačiau teisinis metrologinis patvirtinimas matavimo sistemai nėra atliktas. Ekonominės veiklos vykdytojai pasiūlyta kreiptis į LR ūkio ministeriją dėl matavimo sistemos teisinio metrologinio patvirtinimo galimybės ir pagrįstumo klausimo.

Atliktas patikrinimas AB „Klaipėdos nafta“ SDG terminale. Patikrintos 83 MP (dujų tūrio perskaičiavimo įtaisai, dujų analizatoriai, dujų chromatografai, termometrai su ciferblatu, turbininis dujų skaitiklis, manometrai, dujų detektoriai, dujų tūrio perskaičiavimo įtaisai, dujų analizatoriai), pažeidimų nenustatyta.

Atliktas patikrinimas AB „Klaipėdos laivų remontas“, nustatyti pažeidimai. Iš patikrintų 13 MP (elektros energijos skaitikliai, elektromagnetinis debitomatis) 12 (92,3 proc.) MP neatitiko teisinės metrologijos reikalavimų.

Atlikti patikrinimai 19 gyvulių supirkimo įmonėse. Patikrintos 76 MP, pažeidimų nenustatyta.

Atlikti patikrinimai 10 AB „Litgrid“ filialų, 2-juose (20 proc.) nustatyti pažeidimai. Iš patikrintų 432 MP 4-ios (0,9 proc.) MP (daugiafunkcinis elektroninis elektros energijos skaitiklis ir 3 srovės matavimo transformatoriai) buvo naudojamos be galiojančios metrologinės patikros.

Atlikti patikrinimai 146 degalų (benzino, dyzelino) degalinėse, 13-oje (8,9 proc.) iš jų nustatyti pažeidimai. Atlikus 2000 MP būklės ir naudojimo kontrolę nustatyta, kad 20 (1,0 proc.) MP neatitiko teisinės metrologijos reikalavimų (naudojamos be teisinio metrologinio patvirtinimo degalų įpylimo kolonėlės, degalų talpyklos, metrolazdės). Dėl išankstinio LMI įspėjimo apie planuojamą atlikti patikrinimą, 5 (3,4 proc.) degalinių pašalino pažeidimus, atliko 24 (1,2 proc.) MP metrologinę patikrą.

Degalinėse patikrinus dozavimą nustatyta, kad 3 (0,6 proc.) dozatorių iš 468-ių patikrintų, faktinė santykinė tūrio matavimo paklaida viršijo leistiną $\pm 0,5$ proc. paklaidą: degalai buvo įpilami vartotojų nenaudai esant dozavimo paklaidai 0,63 proc., 0,71 proc., 0,81 proc.

Atlikti patikrinimai 152 automobilių dujų degalinėse, 19-oje (12,5 proc.) iš jų nustatyti pažeidimai. Atlikus 764-ių MP būklės ir naudojimo kontrolę nustatyta, kad 25 (3,3 proc.) MP neatitiko teisinės metrologijos reikalavimų. Dėl išankstinio LMI įspėjimo apie planuojamą atlikti patikrinimą 14 (9,2 proc.) degalinių pašalino pažeidimus, atliko 41 (5,4 proc.) MP metrologinę patikrą.

Degalinėse patikrinus dozavimą nustatyta, kad 15 (13,9 proc.) dozatorių iš 108-jų tikrintų faktinė santykinė tūrio matavimo paklaida viršijo leistiną $\pm 1,0$ proc. paklaidą: per dozatorius automobiline dujos buvo įpilamos vartotojo nenaudai esant dozavimo paklaidoms nuo 1,03 proc. iki 4,81 proc.

Atlikti patikrinimai 211 prekybos įmonėje (parduotuvės, parduojuvės degalinėse), 32-juose (15,2 proc.) nustatyti pažeidimai. Daugiausia pažeidimų nustatyta Kauno (50 proc.), Telšių (13,6 proc.) ir Panevėžio (16,7 proc.) apskrityse. Iš patikrintų 902 MP (elektroninės svarstyklės, stikliniai termometrai) 99 (11 proc.) MP neatitiko teisinės metrologijos reikalavimų. Daugiausia tokių MP naudojo Kauno (33,02 proc.), Telšių (25,5 proc.) ir Panevėžio (7,6 proc.) apskrityse esančios prekybos įmonės. Dėl išankstinio LMI įspėjimo apie planuojamą atlikti patikrinimą 24 (11,4 proc.) įmonės pašalino pažeidimus, atliko 31 (3,4 proc.) MP metrologinę patikrą.

Atlikti patikrinimai 147 viešojo maitinimo įmonėse (kavinės, barai, valgyklos ir kt.), 18-oje (12,2 proc.) nustatyti pažeidimai. Daugiausia pažeidimų nustatyta Tauragės (25 proc.), Telšių (23,1 proc.) ir Utenos (17,6 proc.) apskrityse. Iš patikrintos 691 MP (įvairių tipų termometrai, matavimo taurelės, elektroninės svarstyklės) 26 (3,8 proc.) MP buvo naudojamos pažeidžiant teisinės metrologijos reikalavimus. Daugiausia tokių MP naudojo Tauragės (11,8 proc.), Telšių (8,6 proc.) ir Utenos (5,2 proc.) apskrityje esančios maitinimo įstaigos. Dėl išankstinio LMI įspėjimo apie planuojamą atlikti patikrinimą 23 (15,6 proc.) įmonės pašalino pažeidimus, atliko 44 (6,4 proc.) MP metrologinę patikrą.

Patikrinta 170 turgaviečių ir lauko prekybos prekeivių, nustatyti 45 (26,5 proc.) pažeidimai. Daugiausia pažeidimų nustatyta Kauno (85,7 proc.), Panevėžio (47,6 %) ir Vilniaus (20 proc.) apskrityse. Iš patikrintų 209 MP (elektroninės, ciferblatinės svarstyklės, stikliniai termometrai) 47 (22,5 proc.) buvo naudojamos su pasibaigusia metrologine patikra. Daugiausia tokių MP naudojo Kauno (85,7 proc.), Panevėžio (37 proc.) ir Vilniaus (19,1 proc.) apskričių prekeiviai. Dėl išankstinio LMI įspėjimo apie planuojamą atlikti patikrinimą 5 (2,9 proc.) prekeiviai pašalino pažeidimus, atliko 5 (2,4 proc.) MP metrologinę patikrą.

Prekybos, viešojo maitinimo įmonėse, turgavietėse ir lauko prekyboje atlikta 532 svarstyklių būklės ir naudojimo kontrolė. Svarstyklių rodmenų paklaidos tiesioginio svėrimo metu neviršijo leidžiamų svėrimo paklaidų ribų, nurodytų Neautomatinių svarstyklių techninio reglamento 3 lentelėje.

Atliekant rinkai tiekiamų ir naujai įsigytų matavimo priemonių rinkos priežiūrą per I pusmetį pagal Matavimo priemonių techninį reglamentą (EP ir Tarybos direktyva 2004/22/EB dėl matavimo priemonių, 2014/32/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su matavimo priemonių tiekimu rinkai), patikrinti geriamąjį vandenį tiekiančioje įmonėje 6 šalto vandens skaitikliai, degalinės kuro pilstymo kolonėlės 22 dozatoriai, miškų urėdijose 57 ruletės ir 3 žerglės, pažeidimų nenustatyta. Vienos suskystintų dujų kolonėlės plombavimo schemoje nenurodyta vieta (skaičiuotuvo blokas), kurią gamintojas paženklino specialiu lipduku su užrašu „VOID IF REMOVED“.

Pagal Neautomatinių svarstyklių techninį reglamentą (EP ir Tarybos direktyva 2009/23/EB dėl neautomatinių svarstyklių, 2014/31/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su neautomatinių svarstyklių tiekimu rinkai) 61 įmonėje (parduotuvės, viešojo maitinimo įmonės, turgavietės) patikrinta 111 naujai

įsigytų svarstyklių, iš kurių 43 (38,7 proc.) neatitiko šios direktyvos reikalavimų. Dėl nustatytų pažeidimų nurodyta kreiptis pas svarstyklių pardavėjus.

Atlikti paskirtųjų įstaigų vykdomos veiklos paskyrimo srityse patikrinimai. Patikrinus 13 paskirtųjų įstaigų (UAB „Detagama“ Kauno tachografų dirbtuvė, UAB „Metrologinių patikrų centras“ Metrologijos laboratorija, UAB „Okreta“ tachografų dirbtuvė, UAB „EKS bandymų laboratorija“, UAB „Limeta“ medicinos technikos laboratorija, UAB „Scania Lietuva“ tachografų dirbtuvių skyrius, UAB „Transporto vystymo grupė“, UAB „Detagama“ Klaipėdos tachografų dirbtuvė, UAB „Aloyzo Grigaliūno transportas“ tachografų dirbtuvė, UAB „Adampolis“ Marijampolės tachografų dirbtuvė, UAB „Kautra“ Vilniaus tachografų dirbtuvė, Lietuvos ir Vokietijos UAB „Fesla“ Kalibravimo ir patikros laboratorija, VĮ Ignalinos AE Patikros ir kalibravimo laboratorija), kurios atlieka tachografų, degalinių kolonėlių, medicininės paskirties MP, elektros energijos skaitiklių patikras, nustatyti veiklos trūkumai ir pažeidimai.

UAB „Detagama“ Kauno tachografų dirbtuvė, UAB „Okreta“ tachografų dirbtuvė, UAB „Detagama“ Klaipėdos tachografų dirbtuvė vykdoma veikla neatitinka teisės aktų keliamų reikalavimų. Nesilaikoma Dokumentų blankų ir oficialių žymėjimo ženklų privalomosios formos rengimo, eskizo bei grafinio projekto tvirtinimo, gamybos organizavimo, apskaitos, saugojimo, naudojimo, dingimo įforminimo ir likvidavimo tvarkos aprašo 22, 23 ir 26 p. reikalavimų. UAB „Scania Lietuva“ tachografų dirbtuvių skyrius Šiauliuose, UAB „Transporto vystymo grupė“ tachografų dirbtuvė tikrinimo metu nustatyta, kad paskirtosios įstaigos tikrintoje srityje nėra akredituotos.

UAB „Metrologinių patikrų centras“ Metrologijos laboratorija atlikdama degalų ir dujų kolonėlių patikrą nepildo degalų ir dujų kolonėlių techninių pasų, nesilaiko „Degalų matavimo ir išduoto kiekio apskaitos sistemos degalinėse. Bendroji patikros metodika BPM 6686068-26:2013“ 8.p. ir 9.p. ir 26.6.3.p. reikalavimų bei „Suskystintų naftos (propano-butano) dujų matavimo sistemos degalinėse. Bendroji patikros metodika BPM 8871101-35:2013 7.p., 8.p ir 30.1 p. reikalavimų. Nustatyta, kad UAB „Naftos dujos“ dujų degalinėje (Žemaitijos g. 69, Mažeikiai) paskirtosios įstaigos darbuotojai neįrašė dujų kolonėlės LPG 6000 P Nr. 15423A techniniame pase įrašo apie dozatoriaus keitimą bei jo numerio (buvo Nr. 10099, sumontuotas Nr. 2898). 2018 m. kovo 13 d. patikros sertifikatuose MPC-2018-389 ir MPC-2018-388 nėra nurodyti kolonėlės dozatorių numeriai, kyla neaiškumas, kurių dozatorių buvo atlikta patikra. LMI Kauno apskrities skyrius nustatė, kad daugumoje dujų kolonėlių nėra dozatorių numerių. Rekomenduota, kad paskirtoji įstaiga dujų kolonėlių dozatoriams (kurie neturi numerio) taip pat suteiktų identifikavimo numerius.

Atlikti 29 patikrinimai kituose įvairiuose objektuose (geriamojo vandens tiekimo įmonėje, gyvulių supirkimo įmonėje, gydymo įstaigoje ir kt., 5-se (17,2 proc.) nustatyti pažeidimai.

29 patikrinimai atlikti pagal gautus vartotojų ir ūkio subjektų skundus, prašymus. Tikrinti butuose įrengti karšto ir šalto vandens skaitikliai, naftos produktų degalinių kolonėlių, suskystintų dujų kolonėlių, svarstyklės, termometras, transporto priemonių parkavimo aparatai, elektros energijos skaitikliai. 15 atvejų (51,7 proc.) nustatyta pažeidimų.

Atlikti 4 patikrinimai kartu su Lietuvos transporto saugos administracijos Transporto veiklos priežiūros departamento Kauno skyriaus atstovais autoservisuose ir Valstybine maisto ir veterinarijos tarnybos Radviliškio ir Šiaulių skyrių atstovais gyvulių supirkimo įmonėje ir turgavietėse. Tikrintuose objektuose pažeidimų nenustatyta. Taip pat LMI inspektoriai kartu su Valstybinės mokesčių inspekcijos atstovais 18 kartų vyko į etilo alkoholio ir alkoholio produktų gamybos įmones atlikti skaitiklių ir išpilstymo linijų jungčių plombavimo bei plombavimo schemų derinimo darbų.

Fasuočių prekių kiekio patikrinimai ir patikrinimų rezultatai

Patikrinta 21 pašarus fasuojanti/tiekianti įmonė (atlikti 67 patikrinimai), 4-iose (19,0 proc.) nustatyti pažeidimai. Iš patikrintų 2962-ųjų fasuočių 93-ųjų (3,1 proc.) neigiami kiekio nuokrypiai viršijo leistinus. Kiekio neatitikimai nustatyti: UAB „Joniškio grūdai“ – 15,6 proc., UAB „Magnum veterinarija“ – 9,5 proc., AB „Kauno grūdai“ (Kaunas) – 8,4 proc., AB „Kauno grūdai“ (Alytus) – 6,0 proc. Palyginti su 2008 m. atliktų patikrinimų rezultatais, pašarus fasuojančiose/tiekiančiose įmonėse situacija pagerėjo, t. y. pažeidimų sumažėjo nuo 11,6 proc. iki 3,1proc.

Patikrintos 27 statybinės medžiagos fasuojančios/tiekiančios įmonės (atlikti 69 patikrinimai) – 7-iose (26,0 proc.) nustatyti pažeidimai. Iš patikrintų 2916-ųjų fasuočių 346-ųjų (11,9 proc.) neigiami kiekio nuokrypiai viršijo leistinus. Kiekio neatitikimai nustatyti: UAB „KREISEL VILNIUS“ – 30,8 proc., UAB „KaFas“ – 28,3 proc., UAB „Silbeta“ – 20,9 proc., UAB MV „Stimelit“ – 11,2 proc., AB „SKV“ – 9,5 proc., UAB „Sakret LT“ – 9,3 proc. ir UAB „Senukų prekybos centras“ – 6,7 proc. Palyginti su 2014 m. atliktų

patikrinimų rezultatais, statybinės medžiagos fasuojančiose/tiekiančiose įmonėse situacija pagerėjo, t. y. pažeidimų sumažėjo nuo 19,4 proc. iki 11,9 proc.

Patikrintos 23 prieskonius fasuojančios/tiekiančios įmonės (atlikti 84 patikrinimai), 3-jose (13,0 proc.) nustatyti pažeidimai. Iš patikrintų 6197-ių fasuočių 70-ies (1,1 proc.) neigiami kiekio nuokrypiai viršijo leistinus. Daugiausia kiekio neatitikimų nustatyta: UAB „Spaisvilė“ – 6,0 proc., UAB „Valgeda“ – 7,7 proc., UAB „Sveko“ – 1,9 proc. Palyginti su 2012 m. atliktų patikrinimų rezultatais, prieskonius fasuojančiose/tiekiančiose įmonėse situacija pagerėjo, t. y. pažeidimų sumažėjo nuo 9,9 proc. iki 1,1 proc.

Patikrinta 20 kavą fasuojančių/tiekiančių įmonių (atlikti 35 patikrinimai). Patikrintos 6197-ios fasuotės, kiekio pažeidimų nenustatyta.

Patikrinti 7 sumuštiniai (submarinus ir kt.) gaminančios/tiekiančios įmonės (atlikti 59 patikrinimai) – 2-jose (28,6 proc.) nustatyti pažeidimai. Iš patikrintų 1628-ių fasuočių 49-ių (3,0 proc.) neigiami kiekio nuokrypiai viršijo leistinus. Kiekio neatitikimai nustatyti: UAB „Kart prekyba“ – 4,5 proc. ir UAB „Margiris“ – 4,3 proc. Palyginti su 2014 m. atliktų patikrinimų rezultatais, sumuštiniai gaminančiose/tiekiančiose įmonėse situacija nepakito.

Atlikti 48 patikrinimai kitose įvairiose įmonėse. Tikrinti konditerijos gaminiai, vaisiai, daržovės, duonos ir pyrago gaminiai, valgomieji ledai, žuvies gaminiai, šaldyta žuvis, mėsos gaminiai, medus, medaus gaminiai, saldainiai, margarinai, pieno produktai, sėklos, pašarai, gyvūnų ėdalas, buitinė chemija, veterinariniai vaistai ir kt. Iš patikrintų 4694 produktų fasuočių 383-jų (8,2 proc.) neigiami kiekio nuokrypiai viršijo leistinus.

Nustatyti UAB „Zoobalt“ ir UAB „Royal Canin Lithuania“ gaminamų pašarų pakuočių ženklavimo neatitikimai Fasuočių prekių ir matavimo indų techninio reglamento reikalavimams. UAB „Ostsee Fisch Kretinga“ ir UAB „Akvatera“ produkciją ženklinama „e“ ženklu negavus Lietuvos metrologijos inspekcijos ar kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos leidimo.

27 patikrinimai atlikti, atliekant fasuočių prekių kiekio bandymus, kuriuos atliko pagal LST EN ISO/IEC 17025:2005 standarto reikalavimus akredituotas LMI Matavimų ir tyrimų skyrius. Tikrinta šaldyta žuvis, sūris, maisto papildai, padažai, konservuoti vaisiai, sėklos, veterinariniai vaistai, buitinė chemija, statybinės medžiagos ir kt. Nustatyta 10 (37,0 proc.) prekių kiekio pažeidimų.

9 patikrinimai atlikti pagal 5 gautus vartotojų ir ūkio subjektų skundus, prašymus. Tikrinti 5-ių rūšių fasuočių produktų kiekiams: sėklinės bulvės, mėsos gaminiai, duonos gaminiai, šaldyta žuvis, grybai. 8 atvejais (88,9 proc.) nustatyta pažeidimų.

III. KITA SVARBI INFORMACIJA

Vykdamas 2018 m. veiklos plano priemonę (Įgyvendinant Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo pakeitimo įstatymo nuostatas, tinkamai pasiruošti naujų papildomų funkcijų vykdymui), Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2018 m. gegužės 11 d. įsakymu Nr. 4-276 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymo Nr. 4-527 „Dėl Lietuvos metrologijos inspekcijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeisti LMI nuostatai. Parengtas Paskirtųjų įstaigų, įgijusių teisę atlikti matavimo priemonių tipo įvertinimą, matavimo priemonių patikrą, produkto kiekio pakuotėje ir (arba) matavimo indo tūrio kontrolės sistemos įvertinimą, produkto kiekio pakuotėje ir (arba) matavimo indo tūrio patikrinimus, veiklos priežiūros tvarkos aprašo projektas ir Nesisteminių matavimo vienetų, susijusių su Tarptautine matavimo vienetų sistema (SI) ir leidžiamų naudoti Lietuvos Respublikoje atliekamiems matavimams, sąrašo projektas.

Per 2018 m. I pusm. paskirtosioms įstaigoms buvo užsakyta ir pagaminta po 11180 vnt. matavimo priemonių pirminės patikros žymenų (pirmasis ir antrasis žymuo); 429820 vnt. oficialių žymėjimo ženklų (lipdukų), skirtų periodinei patikrai; 184695 vnt. patikros sertifikatų blankų. Ūkio subjektams išduota 11 leidimų fasuotiems 41 produktui ženklininti „e“ ženklu ir 1 leidimas 14 produktų „3“ ženklu.

Inspekcija, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 365 „Dėl įgaliojimų įgyvendinant Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymą suteikimo“ 1.1.6 punkto nuostatą, 2018 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 11V-66 patvirtino Specialiąją patikros metodiką SPM 121215434-04:2018 „Telia Lietuva, AB telefoninių pokalbių laiko apskaitos sistema TPLAS-3“ ir 2018 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 11V-68 patvirtino Bendrąją patikros metodiką BPM 120229395-156:2018 „Slankmačiai“.

Didelis dėmesys buvo skiriamas ūkio subjektų konsultavimui. Organizuotas 21 konsultavimo renginys ūkio subjektams, kurių veikla susijusi su mažmenine prekyba, prekyba turgavietėse, švietimo įstaigose viešojo maitinimo paslaugų teikimu, pieno produktų gamyba, šilumos tiekimu ir šilumos punktų prižiūra, suskystintų dujų tiekimu, medienos gamyba, neautomatinių svarstyklių prekyba ir įrengimu, dantų

gydymu ir protezavimu, verslo konsultavimu. Konsultuoti 653 ūkio subjektai (iš jų 46 veiklą pradędantys ūkio subjektai, 36 ūkio subjektai konsultuoti telefonu, įsigytos įrangos pagalba konsultaciniai pokalbiai įrašomi).

LMI savo veikloje neapsiribojo vien sankcijų pažeidėjams taikymu, o siekė, kad veiklos sritis kuriojančios institucijos imtųsi priemonių situacijai pagerinti, duodamos savo įstaigoms atitinkamus nurodymus ar keisdamos atitinkamus teisės aktus. Buvo parengti ir pateikti 4 informaciniai pranešimai: Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai – informacija dėl paskirtųjų įstaigų veiklos pažeidimų ir trūkumų, nustatytų 2017 m.; AB „Lietuvos paštas“ – dėl bendrovės skyriuose 2017 m. IV atliktų patikrinimų rezultatų ir nustatytų pažeidimų; Energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos – dėl gyvenamųjų namų šilumos punktuose 2017 m. IV ketv. atliktų patikrinimų rezultatų ir nustatytų pažeidimų; Sveikatos apsaugos ministerijai ir Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos – dėl sveikatos priežiūros įstaigose 2018 m. I ketv. atliktų patikrinimų rezultatų ir nustatytų pažeidimų. Siekiant mažinti nepagrįstus, neproporcingus ūkinės veiklos suvaržymus, parengti ir AM, ŪM, VĮ Valstybinių miškų urėdijai, Lietuvos nepriklausomų medienos matuotojų asociacijai, Medienos prekybos asociacijai, UAB „Civitta“ pateikti 3 pasiūlymai dėl teisinę metrologiją reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo ir rengimo.

Visuomenė buvo informuojama tiek teisinės metrologijos reikalavimų klausimais, tiek apie kontrolės rezultatus, o tai darė taip pat nemažą įtaką pažeidimų prevencijai. Išspausdinti 8 straipsniai apie teisinės metrologinės priežiūros aktualijas: 2018-01-25 straipsnis „„Dovanos“ degalinėms piktina vairuotojus“ Panevėžio laikraštyje „Sekundė“ paskelbė; 2018-02-07 straipsnis „Pažeidimų nemažėja net prieš 10 darbo dienų pranešus apie planuojamą atlikti patikrinimą“ internetiniame naujienų portale suduvis.lt; 2018-02-28 straipsnis „Lietuvos metrologijos inspekcijos Marijampolės apskrities skyriaus viršininkė supažindino su šilumos punktuose rasta pažeidimais“ Vilkaviškio r. sav. tinklalapyje www.vilkaviskis.lt ir suduvosgidas.lt; 2018-02-01 straipsnis „Vilniaus vandenys“ keičia skaitiklius, bet naujovių nesitikėkite – rodmenis vis tiek reikės fiksuoti patiems“ internetiniame naujienų portale Alfa.lt; 2018-06-27 straipsnis „Lietuvos metrologijos inspekcija po patikrinimų Šiaulių apskrityje nustatė 30 pažeidimų“ Šiaulių m. savaitraščio naujienų portale www.etaplus.lt; 2018-06-28 Lietuvos metrologijos inspekcijos informacija (Šiaulių apskrityje 2018 m. I pusm. vykdyta veikla) Šiaulių rajono Savivaldybės svetainės portale Naujienos www.siauliuuraj.lt; 2018-06-29 straipsnis „Net perspėti apie patikrinimus verslininkai nesunitvarko“ www.kauno.krasto.info portale; 2018-06-29–2018-06-30 LRT Ryto garsai, Laba diena, Lietuva, www.lrt.lt, www.15min.lt, www.lrytas.lt portaluose radijo ir televizijos laidos, straipsnis „Atrodo, kad maisto produktai vis mažėja? Jums nesivaidena“. Duoti 2 interviu: 2018-02-08 LRT televizijos laidai „Specialusis tyrimas“ ir 2018-03-19 Gerų naujienų televizijai žinių laidai Naujienos „Europos vartotojų diena Panevėžyje“.

Lietuvos metrologijos inspekcijos viršininkas

Domas Vasiliauskas